Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

spaniolă

Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi: es.

Swipe to change

Medierea în țările UE

Spania

Unul dintre fenomenele cu care se confruntă administrarea justiției în Spania în ultimii ani este creșterea numărului litigiilor, ceea ce influențează buna funcționare a sistemului judiciar. Din acest motiv, se caută căi alternative de soluționare a litigiilor mai eficiente decât cele oferite de modelul actual. Medierea este una dintre aceste căi, alături de arbitraj și de conciliere.

Pe cine puteți contacta?

A se vedea fișa informativă despre cum puteți găsi un mediator în Spania.

În ce domenii este posibilă recurgerea la mediere sau în ce domenii este întâlnită cel mai frecvent?

Legea nr. 5/2012 din 6 iulie 2012 privind medierea în materie civilă și comercială transpune Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 în legislația spaniolă. Legea respectivă instituie un cadru minim pentru practicarea medierii, fără a afecta dispozițiile adoptate de Comunitățile Autonome.

Medierea conflictelor de muncă

Medierea este foarte des utilizată în conflictele de muncă. Uneori este obligatoriu să se încerce soluționarea litigiului prin mediere înainte de a se recurge la instanțele judecătorești. Conflictele colective fac, în general, obiectul medierii, iar conflictele individuale sunt supuse medierii în unele Comunități Autonome. Comunitățile Autonome dețin organisme de mediere a conflictelor de muncă specializate în materie. La nivel național, Serviciul Interconfederal de Mediere și Arbitraj (*Servicio Interconfederal de Mediación y Arbitraje* - SIMA) oferă un serviciu gratuit de mediere a conflictelor care depășesc competențele organismelor Comunităților Autonome.

Legea nr. 36/2011 de reglementare a instanțelor de dreptul muncii introduce un real element de noutate prin instituirea normei generale conform căreia toate cererile trebuie să fie însoțite de un certificat care atestă o încercare prealabilă de conciliere sau de mediere în cadrul serviciului administrativ adecvat, al Serviciului de Mediere, Arbitraj și Conciliere (SMAC) sau al altor organisme care îndeplinesc astfel de funcții în temeiul unui acord colectiv, deși articolul următor enumeră procedurile care sunt exceptate de la această cerință.

Legea 36/2011 introduce o trimitere expresă la mediere, nu numai pe parcursul concilierii prealabile procesului, ci și după inițierea procedurilor în instanță.

Medierea în materie civilă și familială

Legea nr. 5/2012 privind medierea în materie civilă și comercială include posibilitatea de a informa părțile la audierea preliminară asupra faptului că au posibilitatea de a recurge la mediere pentru a încerca să soluționeze litigiul și, în funcție de obiectul acțiunii în justiție, instanța poate invita părțile să încerce să ajungă la un acord care să pună capăt procedurii sau poate permite părților să solicite o suspendare a procedurii, astfel încât acestea să poată recurge la mediere sau la arbitraj.

Legea nr. 5/2012 implică o schimbare majoră în acest domeniu de drept în măsura în care aceasta introduce în Codul de procedură civilă o trimitere expresă la mediere ca fiind una dintre metodele extrajudiciare de încetare a procedurilor în instanță.

În sistemul spaniol, procesul de mediere este cel mai bine structurat și dezvoltat în domeniul dreptului familiei.

La nivelul național, Legea nr. 15/2005 constituie un progres semnificativ, aceasta considerând medierea drept o cale alternativă voluntară de soluționare a conflictelor familiale și proclamând libertatea ca valoare superioară a sistemului juridic spaniol; această lege prevede că părțile pot solicita instanței, în orice moment, să suspende procedurile pentru a le permite să recurgă la mediere familială și să încerce să ajungă la un acord cu privire la aspectele care fac obiectul litigiului.

De asemenea, Codul de procedură civilă prevede posibilitatea ca părțile, de comun acord, să solicite suspendarea procedurii astfel încât acestea să poată recurge la mediere, însă nu impune instanței să suspende procesul *ab initio* pentru a invita părțile să participe la o ședință de informare și nici nu recomandă un astfel de demers.

Serviciile de mediere familială variază considerabil între diferitele Comunități Autonome, și pot diferi de la un oraș la altul chiar în cadrul aceleiași comunități. În unele Comunități Autonome (de exemplu, în Catalonia), acest serviciu este oferit la nivelul Comunității, în timp ce în alte Comunități, autoritățile locale (*Ayuntamientos*) sunt cele care oferă servicii de mediere familială.

Consiliul General al Puterii Judiciare (*Consejo General del Poder Judicial*) sprijină și monitorizează inițiativele de mediere în diferitele instanțe din Spania, cu sprijinul Comunităților Autonome, al universităților, al autorităților locale sau al asociațiilor.

Medierea în materie penală

Medierea în materie penală are ca scop, pe de o parte, reintegrarea în societate a infractorului și, pe de altă parte, despăgubirea victimei.

În ceea ce privește justiția pentru minori (cu vârste cuprinse între 14 și 18 ani), medierea este definită în mod expres drept mijloc de reeducare a minorului. În acest cadru, medierea este realizată de echipe care sprijină serviciul însărcinat cu urmărirea penală a minorilor (*Fiscalía de Menores*), deși aceasta poate fi realizată, de asemenea, de organisme ale Comunităților Autonome și de alte entități, de exemplu de asociații.

În ceea ce privește justiția pentru adulți, medierea nu este reglementată, cu toate că, în practică, în anumite provincii, medierea se realizează în baza codurilor penale și a codurilor de procedură penală, care permit încheierea de acorduri de recunoaștere a vinovăției și reducerea pedepsei prin remedierea prejudiciului, precum și în temeiul normelor internaționale aplicabile.

De regulă, medierea se realizează în cazul faptelor ilicite mai puțin grave, cum ar fi contravențiile, cu toate că este posibil ca aceasta să fie aplicată, de asemenea, în cazul infracțiunilor, în funcție de circumstanțe.

În ceea ce privește violența domestică, Legea organică nr. 1/2004 privind măsurile de protecție globală împotriva violenței de gen interzice în mod expres medierea în cazurile care implică violența pe motive de gen. Cu toate acestea, există din ce în ce mai mulți susținători ai medierii în această ramură a

sistemului juridic, întrucât este firesc să se analizeze de la caz la caz dacă medierea ar fi sau nu adecvată. În această privință, Raportul privind violența de gen în cadrul familiei al Consiliului General al Puterii Judiciare din 2001 a subliniat că infracțiunile minore sau infracțiunile care implică violența domestică ar trebui să fie preluate de către instanțele civile.

Consiliul General al Puterii Judiciare sprijină și monitorizează inițiativele de mediere desfășurate în instanțele penale locale (*Juzgados de Instrucción*), instanțele penale (*Juzgados de lo Penal*) și instanțele provinciale (*Audiencias Provinciales*). Până în prezent, experiențele cele mai semnificative cantitativ au avut loc în Catalonia și Țara Bascilor.

Medierea în procedurile de contencios administrativ

Legea privind procedurile de contencios administrativ nu prevede în mod expres posibilitatea de a utiliza căi alternative de soluționare a litigiilor facilitate de un terț, însă nici nu interzice astfel de mijloace.

Legea prevede, de asemenea, posibilitatea ca legalitatea activităților administrative să fie verificată prin alte mijloace care să completeze metodele judiciare, pentru a evita proliferarea unor acțiuni judiciare inutile și pentru a oferi metode rapide și necostisitoare de soluționare a numeroaselor litigii.

Portalul Administrarea Justiției conține informații cu privire la organismele judiciare care oferă servicii de mediere în cadrul instanțelor în materie civilă, comercială, în materie de dreptul muncii și de dreptul familiei, precum și cu privire la diferitele servicii de mediere extrajudiciară oferite prin intermediul diverselor asociații profesionale.

Trebuie urmate proceduri specifice?

În general, medierea este realizată de către un terț imparțial care are obligația de a păstra confidențialitatea.

Părțile, cu ajutorul avocaților, pot decide inițierea medierii și pot comunica acest lucru instanței sau pot fi contactate de către instanță atunci când se consideră că respectiva cauză poate face obiectul medierii.

În litigiile de natură penală, pentru a iniția medierea, de regulă este contactat mai întâi autorul infracțiunii și, dacă acesta este de acord, ulterior este contactată victima.

Informații și formare

Legea nr. 5/2012 privind medierea în materie civilă și comercială prevede faptul că mediatorul trebuie să dețină o diplomă oficială de studii superioare sau să fi efectuat studii profesionale la nivel avansat și să aibă o pregătire specifică pentru practicarea medierii, rezultată din absolvirea unuia sau mai multor cursuri specifice organizate de instituții acreditate în mod corespunzător, care sunt valabile pentru exercitarea activității de mediere pe întreg teritoriul țării.

Doar anumite legi și regulamente ale unor Comunități Autonome fac referire la formarea necesară pentru a deveni mediator familial. În general, se solicită ca mediatorul să aibă studii superioare, cel puțin de licență, și să fi urmat în plus un program de formare specifică, cu precădere practică, în domeniul medierii, cu durata de 100-300 de ore.

Programul specific de formare în domeniul medierii este oferit, în mod obișnuit, de universități și de asociații profesionale precum cele ale psihologilor sau avocaților.

Care sunt costurile medierii?

În general, medierea oferită în cadrul instanței este gratuită.

În domeniul dreptului muncii, serviciile oferite de Comunitățile Autonome și de SIMA sunt gratuite.

În domeniul dreptului familiei, serviciile oferite de organismele care colaborează cu instanțele sunt, în general, gratuite. În Catalonia, costul procesului de mediere este reglementat pentru persoanele care nu beneficiază de asistență juridică gratuită.

În domeniul penal, medierea oferită de instituțiile publice este gratuită.

În afara medierii asigurate în cadrul instanței, părțile pot să apeleze la un mediator și să plătească onorariile convenite în mod liber. În ceea ce privește costurile medierii, Legea nr. 5/2012 prevede în mod expres că, indiferent dacă medierea s-a încheiat sau nu cu un acord, costul se împarte în mod egal între părți, cu excepția cazului în care se stabilește altfel de comun acord.

Cu scopul de a încuraja soluționarea extrajudiciară a litigiilor, Legea nr. 10/2012 de reglementare a anumitor taxe în domeniul administrării justiției și în cadrul Institutului Național de Științe Toxicologice și Criminalistice prevede rambursarea cuantumului taxei atunci când un acord încheiat în afara instanței reduce costurile serviciilor furnizate.

Este posibilă obținerea executării unui acord care rezultă din procesul de mediere?

Legea nr. 5/2012 prevede că, în cazul în care părțile ajung la un acord prin intermediul unei proceduri de mediere, acestea pot să înregistreze în mod oficial acordul respectiv.

Atunci când acordul de mediere se aplică într-un alt stat, pe lângă înregistrarea oficială, este necesar să se respecte cerințele convențiilor internaționale la care Spania este parte, în cazul în care există astfel de cerințe, și normele Uniunii Europene.

În cazul în care s-a ajuns la un acord în cadrul unui proces de mediere care s-a desfășurat după inițierea procedurii judiciare, părțile trebuie să solicite instanței să aprobe acordul în conformitate cu dispozițiile Codului de procedură civilă.

Posibilitatea de a obține executarea unui acord rezultat din mediere depinde de libertatea de acțiune a părților cu privire la obiectul acordului.

Linkuri relevante

SERVICIO INTERCONFEDERAL DE MEDIACIÓN Y ARBITRAJE DE ESPAÑA

Ultima actualizare: 17/01/2024

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.